

הקיץ הישראלי

הקיץ הישראלי בשיר

מטרת הפעילות : הרחבת אוצר המילים, היכרות עם הקיץ הישראלי ומאפייניו וחיזוק הקשר לארץ אוכלוסיית יעד : חדשים וותיקים בגילאים הצעירים
קישור לשיר : סרטון , מילות השיר

עקרונות מרכזיים בהתאמת חומרים לעולים : איפוק, ויתור ופישוט
איפוק : הוראה בקצב מותאם ובאופן הדרגתי, השהיית התגובה כדי לאפשר עיבוד וחשיבה על הנלמד
ויתור : לא ללמד הכול, לבחור רק את הנושא המשרת את מטרת ההוראה
פישוט : שימוש באוצר מילים פשוט, מישראל לשוני נמוך, תבניות לשון בהתאם לרמת הידע של העולה, מתן תמיכות חזותיות, ניקוד במידת הצורך וכו'.

שיח מקדים:

כל אחד רושם 5 דברים שמאפיינים את הקיץ הישראלי בעיניו? (לבוש, מזג אויר, תופעות טבע וכדומה...).

איך נראה הקיץ במדינה שממנה הגעתם? האם הוא שונה מהקיץ הישראלי? במה?

מהלך הפעילות :

- הסבירו לתלמידים שהיום ילמדו שיר שנקרא 'קיץ ישראלי'.
- הטרמה של מילים בליווי תמונות להמחשה : אבטיחים, מלונים, ענבים, ים, בריכת שחיה, אפרסקים, משמשים, זבובונים, יתושים, סנדלים וכד'.
- מאזינים לשיר ומנסים לזהות את המילים שעלו בשיח הכיתתי.
- מקריאים את השיר ביחד ובהמשך שרים אותו בהתאם למנגינה.
- אחרי ההיכרות עם השיר - ניתן לתת לתלמידים את השיר עם מילים חסרות (כ-10) ולבקש מהם להשלים תוך כדי האזנה לשיר.

לתלמידי משעולים :

- כל תלמיד בוחר מדינה שממנה הגיעו העולים ומוסיפים בית על 'מה יש בקיץ' באותה מדינה, במבנה של השיר המקורי.

- אפשרות נוספת : כתיבת בית נוסף על 'קיץ ישראלי'.

הקיץ הישראלי

קיץ של טעמים

אוכלוסיית יעד: רמת מתחילים ורמת ביניים

מטרות השיעור

- התלמיד יכיר מאכלי קיץ, ידע להביע טעם והעדפה אישית, ולנהל שיח תפקודי בנושא.
- שימוש בתארים של טעם ותחושה (מתוק, חמוץ, קר, חם, טעים), פעלים (רוצה, שותה, אוכל, מבקש, טועם, מעדיף) ומילות נימוס (בבקשה, תודה, כמה זה עולה?).
- חיבור תרבותי דרך אוכל לחוויית קיץ ישראלי.
- אוצר מילים: מיץ, מים, גלידה, ארטיק, פירות קיץ, מתוק, חמוץ, קר, טעים, צמא, רעב, תפריט, מלצר, לקוח, בבקשה, תודה.

עזרים וחומרים

- כוסות קטנות חד-פעמיות .
- 3 סוגי משקאות בטעמים (למשל: מיץ לימון חמוץ, מיץ פטל מתוק, מים קרים).
- פירות קיץ שונים
- דפים, צבעים ליצירת שלטים
- מטבעות/שטרי כסף מודפסים

מהלך הפעילות:

שיח מקדים:

- שאלו את התלמידים אילו משקאות או פירות הם אוהבים לאכול בקיץ?
- בקשו מהם לתאר את הטעם ואת העדפותיהם.

פעילות

- הכינו כוסות קטנות עם משקאות בטעמים שונים או חתיכות קטנות של פירות קיץ שונים
- קשרו מטפחת לעיני כל תלמיד והזמינו אותו לשתות/לאכול
- בקשו מהתלמיד לתאר את מה שטעם באמצעות מילות התואר שנלמדו: קר, מתוק, חמוץ, אוהב, לא אוהב, רוצה עוד

הקיץ הישראלי

במסעדה

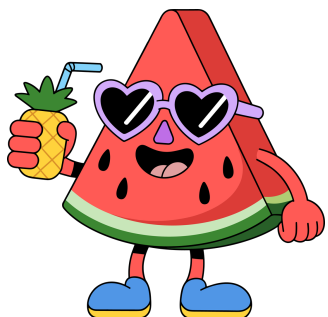
- בקשו מהתלמידים לבנות תפריט של מאכלי קיץ שוחחו: מה יש בתפריט? אילו פרטים צריכים להופיע בתפריט? עמדו על הקשר הלשוני בין פרטים לתפריט.
- לאחר בניית התפריט הדגו שיש קצר המבוסס על המידע המופיע בתפריט שבניתם.
- מלצר: "שלום, מה אתה רוצה להזמין?"
- לקוח: "אני רוצה מיץ תפוזים קר, בבקשה."
- מלצר: "בבקשה."
- לקוח: "אני רוצה להזמין שתי כוסות מיץ תפוזים."
- מלצר: "שתי כוסות עולות ____ שקלים"
- חלקו את הכיתה לזוגות או שלשות והמחיזו סצינות במסעדה.

הכנת תפריט קיץ אישי

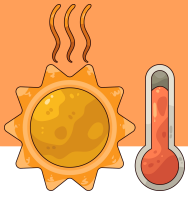
- כל תלמיד מעצב את תפריט הקיץ שלו
- תלמידים ברמת מתחילים מציירים את המאכלים/משקאות (גלידה, פירות, מיץ) וכותבים את המילה לצד הציור.
- תלמידים ברמת ביניים מוסיפים מחירים ותיאורים ("גלידה שוקולד מתוקה וטעימה").

סיכום

- הופכים את הכיתה לבית קפה. מכינים דוכנים עם משקאות, פירות ומאכלי קיץ.
- התלמידים מסתובבים עם התפריטים והכסף מהמשחק, ניגשים לדוכנים ומזמינים בפועל: "שלום, אני צמא, אפשר לקבל מיץ פטל מתוק?".
- וודאו כי התלמידים משתמשים במבנים הלשוניים אותם הקנייתם.
- ניתן להכין עם התלמידים מיצים קפואים, ארטיקים וגלידות בהתאם לתנאים בבית הספר.

הקיץ הישראלי

סטארט אפ של קיץ ממצאים פתרונות לקיץ הישראלי

המצאות טכנולוגיות ופרקטיות להתמודדות עם החום, תוך פיתוח חשיבה מדעית ויצירתית.

אוכלוסיית יעד: רמת מתחילים וביניים (כיתות ד'-ו').

מטרות

- התלמיד ידע להסביר בעיה (חם לי) ולהציע לה פתרון, להבין ולעקוב אחר הוראות בנייה ושליבים של ניסוי פשוט.
- שימוש במילות רצף והוראה (ראשית, קודם כל, אחר כך, שלב 1, שלב 2), שימוש בפעלים של פעולה (לחתוך, לצפות, לכסות, למדוד), ושמות של המצאות קיץ (מזגן, מאוורר, קולט שמש).
- עידוד עבודת צוות ושיתוף פעולה בין תלמידים עולים, ומתן תחושת הצלחה.
- אוצר מילים: צורך, המצאה, פתרון, תכנון, רעיון, פעולה

עזרים וחומרים

- תמונות של המצאות קיץ מוכרות: מזגן, מאוורר, שמשיה, משקפי שמש.
- חומרי יצירה שונים

מהלך הפעילות- פעילות זו אפשר לבצע במספר מפגשים עוקבים תוך מתן זמן לתכנון המוצר, ניסוי, טעיה, ביקורת והערכה.

שיח מקדים:

- הציגו תמונות של המצאות שונות (מזגן, מאוורר, קרם הגנה) ושאל את הכיתה: "למה המציאו את זה?" ו"איך זה עוזר לנו בקיץ?". אילו עוד המצאות עוזרות לנו בזמן הקיץ?
- חקר קבוצתי כל קבוצה בוחרת המצאה אחת וחוקרת "למה צריכים את זה בקיץ?"
- בקשו מהתלמידים לחשוב על רעיון שיכול לסייע להם להתמודד עם חום הקיץ.

הנחייה לתלמידים:

- ענו על השאלות:
 - מה מפריע/קשה לי בקיץ? מה הצורך שלי?
 - מה יכול לעזור לי?
 - חשבו על רעיון שאפשר לייצר כדי לסייע לפתרון הבעיה
 - תכננו מכשיר/מוצר
- פעילות הדגמה ניתן לבסס על: חם לי בקיץ במיוחד ברגליים אני רוצה להמציא נעליים שמקררות את הרגליים.

סיכום

יריד המצאות

- כל קבוצה מציגה את ההמצאה שלה, מסבירה כיצד היא עובדת ואיך היא מסייעת לפתור את הצורך.
- הציגו את בתוצרים במרחב הבית ספרי
- הציגו לתלמידים להציג את ההמצאה שלהם בכיתה האם.

הקיץ הישראלי

חכם בשמש

אוכלוסיית יעד: רמת מתחילים וביניים

מטרות הפעילות:

1. הכרת המושג הישראלי "חכם בשמש" והבנת ההכרח בהגנה מהשמש באקלים המקומי.
2. הבנת הקשר הסיבתי (למה החול נדבק?) דרך הדגמה חזותית וטקסט פשוט.

הפעילות מבוססת על פעילויות באתר משרד החינוך בנושא חכם בשמש

דגשים פדגוגיים לתלמידים עולים בהתאם לרמה השפתית שלהם:

- הטרמה חזותית: שימוש בתמונות לפני קריאת המילים.
- צמצום עומס לשוני: התמקדות ב-5-7 מילות מפתח בלבד.
- פעילות חווייתית: למידה דרך החושים (ניסוי החול) כדי לעקוף מחסום שפה.

מהלך הפעילות:

שיח מקדים

- פעילות: מציגים לתלמידים "תיק ים" ובתוכו חפצים (או תמונות): כובע, בקבוק מים, קרם הגנה, משקפי שמש.
- שאלה: "מה הקשר בין כל החפצים?" / "לאן הולכים עם התיק הזה?"
- במידת הצורך: חזרה על שמות החפצים בקול רם ותרגול הגייה נכונה.

חכם בשמש - מה זה?

- ניתן לעבוד עם הטקסט המופיע באתר או לחלק דף עם טקסט במשלב לשוני מתאים.
- ניתן לבחור סרטון אחד או שניים ולדון באמצעותם בחשיבות ההגנה על הגוף מפני נזקי השמש.

הקיץ הישראלי

דוגמה לטקסט מותאם:

בישראל השמש חזקה מאוד. כדי לשמור על הגוף בים אנחנו צריכים להיות 'חכמים בשמש':

אותיות המילים "חכם בשמש" משמשות כראשי תיבות לדברים החשובים ביותר שיש לזכור כשנמצאים בשמש, כך שיהיה לילדים ולמבוגרים קל לזכור ולשנן אותם:

ח - חיפוש צל

כ - כובע

מ - משקפי שמש

ב - ביגוד (המגן מפני השמש)

ש - שעות (שעות שהייה בטוחות בשמש)

מ - מסנן קרינה

ש - שתייה

הפעלה: ניסוי "למה החול נדבק?"

- המורה מדגים בעזרת שתי קערות: אחת עם חול יבש ואחת עם מים.
- מכניסים יד יבשה לחול - הוא נופל. מרטיבים את היד ומכניסים לחול - הוא נדבק.
- הסבר פשוט: "המים הם כמו דבק קטן בין העור לחול".

ניתן להראות את הסרטון שעוסק בשאלה - למה החול נדבק ומהן הסכנות בחול חם ולתווך את הסרטון לתלמידים.

סיכום

מחלקים את הכיתה ל-3 קבוצות בהתאם לרמה השפתית שלהם:

- קבוצה א' (מתחילים): התאמת תמונה למילה (מתיחת קו בין ציור של שמשייה למילה צל וכו').
- קבוצה ב' (בינוניים): כתיבת רשימת "חובה בתיק" (לפחות 3 פריטים מהכתבה עם הסבר למה).
- קבוצה ג' (מתקדמים): כתיבת עצה לעולה חדש שהגיע ממדינה קרה: "מה חשוב לדעת על השמש בישראל?".

